

พระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการครู
พ.ศ. ๒๕๒๓

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๒๓
เป็นปีที่ ๓๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครู

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑. พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓”

มาตรา ๒. พระราชบัญญัติให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๒๓ เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ข้าราชการครู” หมายความว่า บุคคลซึ่งได้รับบรรจุและแต่งตั้งตามพระราชบัญญัตินี้ให้รับราชการโดยได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณหมวดเงินเดือนในกระทรวงศึกษาธิการ

“หน่วยงานทางการศึกษา” หมายความว่า

(๑) โรงเรียน วิทยาลัย และสถานศึกษาที่เรียกชื่ออย่างอื่นของกระทรวงศึกษาธิการ

(๒) สำนักงานศึกษาธิการกิ่งอำเภอ สำนักงานศึกษาธิการอำเภอ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานศึกษาธิการเขต และหน่วยศึกษานิเทศก์

* รก.๒๕๒๓/๑๕๔/๓๗พ/๑๓ ตุลาคม ๒๕๒๓

* มาตรา ๓ นิยามคำว่า “หน่วยงานทางการศึกษา” แก้ไขโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕

มาตรา ๓๔ ให้ ก.ค. เป็นผู้ดำเนินการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครู

ในกรณีที่ ก.ค. พิจารณาเห็นสมควร จะมอบหมายให้ อ.ก.ค. กรม อ.ก.ค. จังหวัดหรือหน่วยงานทางการศึกษาเป็นผู้ดำเนินการตามารรคหนึ่งก็ได้

หลักสูตรและวิธีดำเนินการเกี่ยวกับการสอบแข่งขัน เกณฑ์การตัดสิน การขึ้นบัญชีและการยกเลิกบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ให้เป็นไปตามที่ ก.ค. กำหนด

มาตรา ๓๕ ผู้สอบแข่งขันได้ซึ่งอยู่ในลำดับที่จะได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใด ถ้าปรากฏว่าขาดคุณสมบัติทำไปโดยไม่ได้รับการยกเว้นในกรณีที่ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๒๓ หรือขาดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งโดยไม่ได้รับอนุมัติจาก ก.ค. ตามมาตรา ๔๕ วรรคสอง ก่อนหรือหลังการสอบแข่งขัน จะบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนั้นไม่ได้

มาตรา ๔๐ หน่วยงานทางการศึกษาใดมีเหตุพิเศษที่ไม่จำเป็นต้องดำเนินการสอบแข่งขัน ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ อาจคัดเลือกบุคคลเพื่อบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการครูได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค. กำหนด

มาตรา ๔๑ หน่วยงานทางการศึกษาใดมีเหตุผลและความจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อประโยชน์แก่ราชการที่จะต้องบรรจุบุคคลซึ่งมีความรู้ ความสามารถและความชำนาญงานสูงมากเป็นพิเศษ เข้ารับราชการในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิ ให้หน่วยงานทางการศึกษานั้นดำเนินการขออนุมัติ ก.ค. เมื่อ ก.ค. ได้พิจารณาอนุมัติให้บรรจุ กำหนดตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง และกำหนดระดับเงินเดือนที่จะให้ได้รับแล้ว ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๔๒ บรรจุและแต่งตั้งได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค. กำหนด

มาตรา ๔๒ การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการและการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการครู ให้ผู้มีอำนาจต่อไปนี้เป็นผู้สั่งบรรจุและแต่งตั้ง

- (๑) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งซึ่งได้รับเงินเดือนในระดับ ๑๐ และตำแหน่งศาสตราจารย์ ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการโดยอนุมัติ ก.ค. เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและเสนอชื่อต่อรัฐมนตรี ให้รัฐมนตรีรายงานนายกรัฐมนตรีเพื่อนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้ง
- (๒) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งซึ่งได้รับเงินเดือนในระดับ ๙ และระดับ ๘ ให้อธิบดีโดยอนุมัติ ก.ค. เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง
- (๓) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งซึ่งได้รับเงินเดือนในระดับ ๗ และระดับ ๖ ให้อธิบดีโดยอนุมัติ อ.ก.ค. กรม เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง
- (๔) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งซึ่งได้รับเงินเดือนตั้งแต่ระดับ ๕ ลงมา ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากอธิบดี เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

(๕) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งซึ่งได้รับเงินเดือนตั้งแต่ระดับ ๖ ลงมา ของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด หรือสำนักงานการประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร ให้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด หรือผู้อำนวยการการประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี โดยอนุมัติ อ.ก.ค. จังหวัด เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง สำหรับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ผู้อำนวยการการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ หัวหน้าการประถมศึกษากิ่งอำเภอ ผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่และครูใหญ่ในสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ต้องได้รับความเห็นชอบตามกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการการศึกษาก่อนและเมื่อได้รับความเห็นชอบดังกล่าวแล้ว ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามวาระหนึ่ง สั่งแต่งตั้งต่อไป

มาตรา ๔๓ ผู้ใดได้รับการบรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใดตามมาตรา ๓๖ หรือมาตรา ๔๐ ให้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งนั้นเป็นเวลาตามที่กำหนดในกฎ ก.ค. ถ้าในระหว่างเวลาทดลองปฏิบัติหน้าที่นั้นผู้บังคับบัญชาเห็นว่าผู้นั้น มีความประพฤติไม่ดี หรือไม่มีความรู้ หรือไม่มีความสามารถเหมาะสมที่จะปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งที่ได้รับแต่งตั้ง หรือเมื่อครบกำหนดเวลาดลองปฏิบัติหน้าที่ ให้ผู้บังคับบัญชาทำ รายงานผลการทดลองการปฏิบัติหน้าที่ของผู้นั้นเสนอตามลำดับจนถึงผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตาม มาตรา ๔๒ ตามวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ค.

เมื่อได้รับรายงานจากผู้บังคับบัญชาตามวาระหนึ่ง ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตาม มาตรา ๔๒ พิจารณาว่า ผู้นั้นมีความประพฤติ ความรู้ และความสามารถเหมาะสมที่จะปฏิบัติ หน้าที่ในตำแหน่งที่ได้รับแต่งตั้งหรือไม่ ถ้าเห็นว่าไม่ควรให้รับราชการต่อไป ให้สั่งให้ผู้นั้นออก จากราชการ ถ้าเห็นว่าควรให้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ต่อไปอีกระยะหนึ่ง ภายในกำหนดเวลาดลอง ปฏิบัติหน้าที่ตามวาระหนึ่ง จะสั่งให้ผู้นั้นทดลองปฏิบัติหน้าที่ต่อไปก็ได้โดยให้ผู้บังคับบัญชาตาม วาระหนึ่งและผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ ดำเนินการตามมาตรานี้อีกครั้งหนึ่ง ถ้าเห็นว่า ควรให้ผู้นั้นรับราชการต่อไปได้เมื่อครบกำหนดเวลาดลองปฏิบัติหน้าที่ ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ ตามมาตรา ๔๒ รายงานให้ ก.ค. ทราบตามวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ค.

ข้าราชการครูซึ่งอยู่ในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ ไปรับราชการทหารตาม กฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร เมื่อได้รับการบรรจุและแต่งตั้งตามมาตรา ๔๒ แล้ว ให้ ทดลองปฏิบัติหน้าที่ต่อไปในตำแหน่งที่ได้รับแต่งตั้ง

ผู้อยู่ในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งใด ถ้าได้รับแต่งตั้งให้ดำรง ตำแหน่งอื่นให้เริ่มทดลองปฏิบัติหน้าที่ใหม่

ผู้อยู่ในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ซึ่งถูกสั่งให้ออกจากราชการเพราะมีความ ประพฤติไม่ดี หรือไม่มีความรู้ หรือไม่มีความสามารถเหมาะสมที่จะปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งที่ ได้รับแต่งตั้ง ให้ถือเสมือนหนึ่งว่าไม่เคยเป็นข้าราชการครู แต่ทั้งนี้ไม่กระทบกระเทือนถึงการ

ปฏิบัติหน้าที่หรือการรับเงินเดือนหรือผลประโยชน์อื่นใดที่ได้รับจากทางราชการในระหว่างที่ผู้นั้น
ทดลองปฏิบัติหน้าที่

มาตรา ๔๔ การแต่งตั้งข้าราชการครูให้ดำรงตำแหน่งที่ ก.ค. ยังมีได้กำหนดตาม
มาตรา ๓๑ จะกระทำมิได้

มาตรา ๔๕ ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการครูตำแหน่งใด ต้องมี
คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้นตามที่ ก.ค. กำหนดไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง
ในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็น ก.ค. อาจอนุมัติให้แต่งตั้งข้าราชการครูจาก
บุคคลซึ่งมีคุณสมบัติเฉพาะต่างไปจากที่กำหนดไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่งก็ได้
ในกรณีที่ ก.ค. กำหนดให้ปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพใดเป็น
คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง ให้หมายถึงปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพที่ ก.ค. รับรอง

มาตรา ๔๖ การย้ายข้าราชการครูผู้ดำรงตำแหน่งใดไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
อื่นในกรมเดียวกัน ต้องย้ายไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งซึ่งได้รับเงินเดือนในระดับเดียวกัน

การย้ายข้าราชการครูไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งซึ่งได้รับเงินเดือนในระดับต่ำ
กว่าเดิม และการย้ายข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งมิได้ดำรงตำแหน่งที่ ก.ค. กำหนดตามมาตรา
๓๑ ไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่ ก.ค. กำหนดตามมาตรา ๓๑ จะกระทำได้เมื่อได้รับอนุมัติจาก
ก.ค. แล้ว

มาตรา ๔๗ การเลื่อนข้าราชการครูขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งซึ่งได้รับเงินเดือน
ในระดับที่สูงขึ้น ให้เลื่อนและแต่งตั้งจากผู้สอบแข่งขันหรือผู้สอบคัดเลือกเพื่อดำรงตำแหน่งนั้นได้
หรือจากผู้ได้รับคัดเลือกเพื่อดำรงตำแหน่งนั้น

กรณีใดจะเลื่อนและแต่งตั้งจากผู้สอบแข่งขันได้ ผู้สอบคัดเลือกได้ หรือผู้ได้รับ
คัดเลือก ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ค. กำหนด

การสอบแข่งขันให้เป็นไปตามมาตรา ๓๔ ส่วนการสอบคัดเลือกและคัดเลือกให้
อ.ก.ค. กรมหรือ อ.ก.ค. จังหวัด แล้วแต่กรณี เป็นผู้ดำเนินการ หลักสูตรและวิธีดำเนินการ
เกี่ยวกับการสอบคัดเลือก คุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครสอบคัดเลือก เกณฑ์การตัดสิน การขึ้นบัญชี
และการยกเลิกบัญชีผู้สอบคัดเลือกได้ ตลอดจนวิธีดำเนินการเกี่ยวกับการคัดเลือกให้เป็นไป
ตามที่ ก.ค. กำหนด

มาตรา ๔๘ การแต่งตั้งข้าราชการครูให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๔๗ สำหรับผู้
สอบแข่งขันได้ ให้แต่งตั้งตามลำดับที่ในบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ สำหรับผู้สอบคัดเลือกได้ หรือผู้
ได้รับคัดเลือกให้แต่งตั้งได้ตามความเหมาะสม โดยคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ ความประพฤติ
และประวัติการรับราชการ